

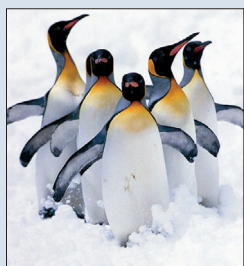
Zajímavosti města

● **Socha Bavaria** na The-resienhöhe, dřívější hlavní symbol města a země, z jejíž hlavy můžete obhlédnout celý Mnichov.

● **Nymphenburg** – zámek s překrásnou zahradou a barokními pavilóny. Býval letní rezidencí bavorských suverénů. Zajímavý je interiér, zařízený převážně Ludvíkem I. V zámku se nachází muzeum porcelánu, muzeum Člověk a příroda a botanická zahrada. Princ Ferdinand Maria ho nabídl své ženě Henriettě Adelaidě při narození následníka trůnu Maxe Emmanuela. Ten ho za své vlády ještě zvětšil.

● **Olympijský park** s 290 metrů vysokou vyhlídkovou věží, který byl vybudován na severu města v roce 1972 pro dvacáté olympijské hry. Sportovní hala a stadión se využívají jak pro sportovní soutěže, tak velké koncerty. V blízkosti je muzeum a sídlo BMW.

● **Zoo Hellabrunn** – největší zoologická zahrada v Evropě založená v roce 1911. Celkem 4500 zvířat je na rozdíl od jiných zoo zcela unikátně rozděleno nikoliv podle druhů, ale podle geografického původu. Jen voliéra zaujímá 5000 m čtverečních. V minizoo se děti mohou se zvířátky i mazlit.

Snímek: ČTK

● **Filmové město (studio) Bavaria.** Jedno z největších a nejproslavenějších evropských studií. Exkurze trvá cca 90 minut a začíná každých 5 až 10 minut. Součástí prohlídky ateliérů, kde se natáčela řada slavných filmů, je i Bavaria Action Show. Umožňuje divákům na půl hodinky se ponořit do nebezpečného světa kaskadérů. V kině Showscan je po dobu patnáctiminutového představení synchronizován pohyb sedadel s dějem, který se odehrává na plátně.

Karlstor – vstupní brána do starého města ze 14. století

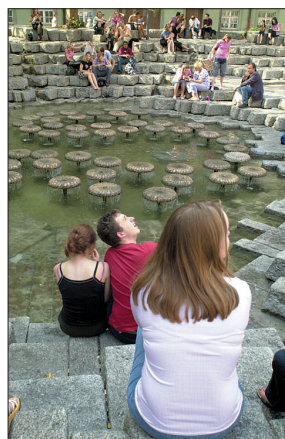
→ se o ní zpívá písnička: „In München steht ein Hofbräuhaus...“

V roce 1591 se vévoda Guillaume rozhodl pro potřeby dvora vařit pivo v novém pivovaru postaveném v Alter Hof. V roce 1644 byl však Hofbräuhaus přemístěn na Platz a od roku 1830 sem mohli přicházet pít bavorské pivo i prostí obyvatelé města. Pivnice tam stojí dosud a denně se v ní vypije tisíc litrů piva. Co je to však proti pěti miliónům žejdlíčků, které zkonsumuje na šest miliónů návštěvníků Oktoberfestu, který se letos koná od 21. září do 6. října už jako 169. ročník.

Na počátku všeho byly oslavy zasnub prince Ludvíka, pozdějšího bavorského krále Ludvíka I. s princeznou Terezou Saxe-Hildburghausenovou, které se konaly 12. října 1810. Zakončily je dostihy a pro jejich úspěch se opakovaly o rok později. K tomu se připojil zeměděl-

ský svátek, k němu od roku 1818 přibýly stánky s pivem. Ty se rozšířily na velké stany, v nichž Mnichované holdovali svému slavnému moku a největší pivní svátek byl na světě. (Více na str. 13)

Mnichov je doslova prošípokován pivními zahradami, tedy místy, kam místní a jejich přátelé vyrážejí do přírody, aby si pochutnali na

Snímky: Irena Hošková

Frauenplatz

donesených svačinkách a zapíjeli je bavorským pivem. Samozřejmě si tu jídlo mohou i koupit, například grilované ryby nebo sýry. Ale přetrvává tradice dávných časů, kdy si lidé k pivu nosili jídlo z domova. Pivo se původně nesmělo vařit v létě, a tak se v zimě uvařené pivo pilo ve sklepích, které „podminovaly“ město, nebo ve stínu kaštanovníků, které vysázeli majitelé pivovarů. Pod nimi se i peklo a vařilo, což nelibě nesli místní obyvatelé a vehementně proti tomu protestovali. Výsledkem byl kompromis: pivo se čepovalo dál, ale jídlo k němu si lidé museli donést.

Tak vznikly i tzv. pivní zahrady, kde se ve stínu parkových stromů popíjí a na stolech si každý rozbálí balíčky s donesenou svačinou.

Tržnice přežila staletí

Ač je bavorská metropole současně významným centrem německé ekonomiky v mnohém je propojena pupecní šňůrou se svou historií. Samo město bylo založeno v roce 1158 a v roce 1328 se stává císařským městem. Přesto má ještě o dvě století později pouhých 13 500 obyvatel. Počátkem devatenáctého století je hlavním městem bavorského království. V té době tu vzniká také první tržště. Původně se tu obchoduje pouze s bylinkami, ale brzy se trh rozšiřuje o ovoce a zeleninu. Zvláště poté, kdy dal král Max II. v roce 1851 postavit Schranenhalle, halu dlouhou

Třicet let od mnichovské tragédie

Když v Mnichově vystoupíte na stanici metra Olympiazentrum a od hlavního stadiónu se vydáte směrem k pestrobarevným studentským ubikacím u Conollystrasse, narazíte na celkem nenápadný žulový hranol. Je na něm řada hebrejských znaků a v latince psané jméno Anton Fiegerbauer. Až cedule na chodníku vás upozorní, že stojíte u památníku obětem masakru z olympijských her v roce 1972.

Tehdy teroristé z palestinské organizace Černé září zavraždili

jedenáct izraelských sportovců a jednoho německého policistu. Do historie vstoupil tento okamžik jako nejtemnější skvrna olympijských dějin a zároveň se stal novým posunem v taktice světového terorismu.

O co v tehdejších dramatických událostech vlastně šlo? Ráno 5. září pronikla do olympijské vesnice skupina osmi maskovaných mužů a v domě 31 na Conollystrasse zajala jedenáct členů izraelské výpravy. Při akci byli dva sportovci zabiti, ostatní chtěli

útočníci propustit na svobodu tehdy, až budou osvobozeni palestínští radikálové věznění v Izraeli a také nechvalně proslulí němečtí teroristé Andreas Baader a Ulrike Meinhofová.

Izraelská premiérka Golda Meirová odmítla jakékoli vyjednávání s teroristy a navrhla, že krajanů osvobodí speciální komando tajné služby Mossad. Západoněmečtí představitelé nabídku odmítli a po dlouhém vyjednávání rozhodli, že Palestince zneškodní svými silami.